

SISEMINISTEERIUM

KÄSKKIRI

14.02.2023 nr 1-3/29
muudetud siseministri 02.05.2024
käskkirjaga nr 1-3/37 ja
siseministri ...2024
käskkirjaga nr 1-3/...

**Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu
meetme nr 1.1 „Asjakohase varustuse
uuendamise ja kasutamise kaudu Euroopa
piiri- ja rannikuvalve toetamine
välispiiridel tõhusa Euroopa integreeritud
piirihalduse rakendamisel“ toetuse
andmise tingimused**

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 alusel.

Toetuse andmise tingimuste abikõlblikkuse periood

01.01.2023–31.12.2029

Elluviija

Politsei- ja Piirivalveamet

Korraldusasutus, rakendusasutus, rakendusüksus

Siseministeerium

1. Reguleerimisala ja seosed Eesti riigi eesmärkidega

Käskkirjaga reguleeritakse siseministri 12. detsembri 2022. a käskkirjaga nr 1-3/96 kinnitatud piirihalduse ja viisapoliitika rahastu 2021–2027 (edaspidi *BMVI*) rahastamiskava meetme nr 1.1 „Asjakohase varustuse uuendamise ja kasutamise kaudu Euroopa piiri- ja rannikuvalve toetamine välispiiridel tõhusa Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamisel“ tulemuste saavutamiseks toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ja korda.

1.1. Seosed BMVI ja Eesti riigi eesmärkidega

1.1.1. Toetuse andmise tingimused (edaspidi *TAT*) on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1148¹ (edaspidi *BMVI määrus*) artikli 3 punktis 1 toodud BMVI poliitikaeesmärgiga „Tagada tugev ja tõhus Euroopa integreeritud piirihaldus välispiiridel, aidates seeläbi tagada liidus kõrgetasemelise sisejulgeoleku, samal ajal kaitstes inimeste vaba liikumist liidu piires, ning järgides täielikult asjaomast liidu *acquis*'d ning liidu ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest lepingutest, mille osalised nad on“ ning BMVI määruse artikli 3 punktis 2 a) toodud erieesmärgiga „Toetada Euroopa piiri- ja rannikuvalve poolt välispiiridel rakendatavat tõhusat Euroopa integreeritud piirihaldust, mille eest jagavad vastutust Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet ning piirihalduse eest vastutavad riiklikud asutused, et hõlbustada seaduslikku piiriületust, ennetada ja avastada ebaseaduslikku sisserännet ja piiriülest kuritegevust ning hallata tõhusalt rändevooge“.

1.1.2. Eesti riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“² eesmärk on kasvatada ja toetada meie inimeste heaolu nii, et Eesti oleks ka kahekümne aasta pärast parim paik elamiseks ja töötamiseks. TATi tegevused on seotud strateegia „Eesti 2035“ riigivalitsemise sihtidega, aidates kaasa riigi sujuva toimimise ning riigi julgeoleku ja turvalisuse parandamise eesmärkide täitmisele. Strateegia üheks sihiks on, et võimu teostatakse avalikes huvides ausalt ja läbipaistvalt, järgides õigusriigi põhimõtteid ning tagades inimeste põhiõigused ja vabadused. Eesti on valvatud ja kaitstud. TATi tegevused panustavad „Eesti 2035“ näitajatesse: Eestit turvaliseks riigiks pidavate elanike osakaal, usaldus riigi institutsioonide vastu, hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik ja ligipääsetavuse näitaja. Projektide elluviija vastutab, et projektide tegevused aitavad lahendada „Eesti 2035“ toodud arenguvajadusi.

1.1.3. TAT panustab „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“³ programmi „Siseturvalisus 2023–2026“ meetme 3 „Kindel sisejulgeolek“ tegevuse 5 „Piirihaldus“ eesmärgi täitmisesse.

1.1.4. TATi ettevalmistamisel on arvesse võetud BMVI kasutamiseks tehtud Euroopa Komisjoni soovitusi Eestile.

2. Toetatavad projektid

2.1. Meetmest toetatakse projekte, mis:

- aitavad kaasa BMVI poliitikaeesmärgi ning BMVI määruse artikkel 3 punktis 2 a) toodud erieesmärgi täitmisesse;
- panustavad punktis 1.1.2 nimetatud Eesti riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ sihtidesse ja näitajatesse; (*muudetud siseministri 02.05.2024 kk nr 1-3/37.*)
- on kooskõlas BMVI seirekomitee kinnitatud üldiste valikukriteeriumidega, sh on mittediskrimineerivad ja läbipaistvad, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1148, millega luuakse Integreeritud Piirihalduse Fondi osana piirihalduse ja viisapoliitika rahastu. – [ELT L 251, 15.7.2021, lk 48–93.](#)

² „Eesti 2035“

³ „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“

määruse (EL) 2021/1060 (edaspidi *ELi ühissätete määrus*)⁴ artiklis 9 sätestatud horisontaalseid põhimõtteid ning lähtuvad põhiõiguste hartast ning arvestavad võrdsete võimaluste põhimõttega, sh välditakse diskmineerimist ja tagatakse ligipääsetavus;

- on kooskõlas „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttega, millega ei tekitata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852⁵ artiklis 17 nimetatud olulist kahju ühelegi artiklis 9 nimetatud keskkonnanäesmärgile;
- on vastavuses BMVI rakenduskava horisontaalsete tingimustega.

2.2. TATi projektide mõju ja ulatus on üleriigiline.

2.3. TATi eesmärgid saavutatakse alljärgnevate toetatavate projektide elluviimise tulemusel:

2.3.1. PIIRIKONTROLLISEADMETE UUENDAMINE (sekkumise kood: 001 Piirikontrollid)

2.3.1.1. Projekti eesmärk ja sisu: olemasoleva piirikontrolli tehnika uuendamine ja kaasajastamine ning EESI⁶ toimivuse tagamine eesmärgiga võtta kasutusele uusim tehnoloogia. Projekti raames hangitakse piirikontrolli läbiviimiseks ja EESI kasutamiseks vajalikke seadmeid koos litsentside ja tootetoga. (*muudetud siseministri 02.05.2024 nr 1-3/37*)

2.3.1.2. Projekti abikõlblikkuse periood: 01.01.2023–31.12.2029

2.3.1.3. Projekti sihtrühm: Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi *PPA*) teenistujad

2.3.2. DROONIDE SOETAMINE (sekkumise kood: 002 Piirivalve – õhuvarustus)

2.3.2.1. Projekti eesmärk ja sisu: õhuvaatluse võimekuse suurendamine piiri valves. Projekti raames soetatakse välispiiri valvamiseks droonid.

2.3.2.2. Projekti abikõlblikkuse periood: 01.01.2023–31.12.2024

2.3.2.3. Projekti sihtrühm: PPA teenistujad

2.3.3. MAISMAAVARUSTUSE SOETAMINE JA PAIGALDAMINE PIIRILÕIKUDELE 1–3, 7 JA 8 (sekkumise kood: 003 Piirivalve – maismaavarustus)

2.3.3.1. Projekti eesmärk ja sisu: Seiretehnika soetamise ja paigaldamisega tekib PPA-l parem ülevaade piirilõikudel 1–3, 7 ja 8 toimuvast. Projekti raames ostetakse ja paigaldatakse ida- ja kagupiiri lõikudele 1–3, 7 ja 8 kaasaegsed seadmed, mille tõttu piirivalvamise taktika riigipiiril muutub enam tehniliseks, väheneb planeeritud patrulltegevus vahetult piiril ning suudetakse ennetada, avastada ja tõkestada optimaalse ressursiga piiriülest kuritegevust.

2.3.3.2. Projekti abikõlblikkuse periood: 01.01.2023–31.12.2026

2.3.3.3. Projekti sihtrühm: PPA teenistujad

2.3.4. MAISMAAVARUSTUSE SOETAMINE JA PAIGALDAMINE PIIRLÕIKUDELE 4–6 (sekkumise kood: 003 Piirivalve – maismaavarustus)

2.3.4.1. Projekti eesmärk ja sisu: Seiretehnika soetamise ja paigaldamisega tekib PPA-l parem ülevaade piirilõikudel 4–6 toimuvast. Kagupiiri lõikudele 4–6 ostetakse ja paigaldatakse kaasaegsed seadmed, mille tõttu piirivalvamise taktika riigipiiril muutub enam tehniliseks, väheneb planeeritud patrulltegevus vahetult piiril ning suudetakse ennetada, avastada ja tõkestada optimaalse ressursiga piiriülest kuritegevust.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid - [ELT L 231, 30.6.2021, lk 159–706](#).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/852, 18. juuni 2020, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 – [ELT L 198, 22.6.2020, lk 13–43](#).

⁶ (Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem, ingl. k *Entry-Exit System*)

2.3.4.2. Projekti abikõlblikkuse periood: 01.01.2024–31.12.2025

2.3.4.3. Projekti sihtrühm: PPA teenistujad

2.3.5. LUHAMAA JUHTIMISKESKUSE PROJEKTEERIMINE JA EKSPERTIIS (Sekkumise kood: 006 Piirivalve – muud meetmed) *(muudetud siseministri 02.05.2024 kk nr 1-3/37)*

2.3.5.1. Projekti eesmärk ja sisu: Luhamaa juhtimiskeskuse kaasajastamise tulemusel on võimalik jälgida piirilõikudele paigaldatud seirekaamerate abil piiriolukorda. Projekti raames tellitakse Luhamaa juhtimiskeskuse projekteerimine ja ekspertiis. Projekteerimine sisaldab autori järelevalve teostamist ehitusperioodi käigus. Hanke viib läbi Rügi Kinnisvara AS, kuid maksja on PPA. *(muudetud siseministri 02.05.2024 kk nr 1-3/37 ja ...kk nr 1-3/...)*

2.3.5.2. Projekti abikõlblikkuse periood: 01.01.2023–31.12.2026 *(muudetud siseministri 02.05.2024 nr 1-3/37)*

2.3.5.3. Projekti sihtrühm: PPA

2.3.6. PIIRVALVE ja -KONTROLLI MAISMAASÕIDUKID (Sekkumise kood: 003 Piirivalve – maimavarustus)

2.3.6.1. Projekti eesmärk ja sisu: Piiripatrullide reageerimisvõimekus on tagatud. Projekti raames ostetakse ja ehitatakse vajadustele vastavaks ümber piiripatrulli bussid.

2.3.6.2. Projekti abikõlblikkuse periood: 01.01.2023–31.12.2025

2.3.6.3. Projekti sihtrühm: PPA piiripatrull

2.3.7. TEGEVUSTOETUS: SEIRETEHNIKUTE VÄRBAMINE JA KOOLITAMINE (Sekkumise kood: 026 Tegevustoetus – integreeritud piirihaldus)

2.3.7.1. Projekti eesmärk ja sisu: Seiretehnikute toel on tagatud piirilõikudes 1–8 ja Narva jõe seirepositsioonide töö. Projekti raames värvatakse ja koolitatakse 6 seiretehnikut, kelle ülesandeks on vastutada uute seirepositsioonide töötamise eest. Projektis kaetakse tööjõu, koolitamise ja töökoha loomise kulud.

2.3.7.2. Projekti abikõlblikkuse periood: 01.01.2023–30.06.2027

2.3.7.3. Projekti sihtrühm: Värvatud PPA seiretehnikud

2.3.8. TEGEVUSTOETUS: SEIRETEHNIKA ÜLALPIDAMINE JA HOOLDAMINE VÄLISPIIRIL (Sekkumise kood: 026 Tegevustoetus – integreeritud piirihaldus)

2.3.8.1. Projekti eesmärk ja sisu: ELi välispiir on kaitstud seiretehnika toimepidevuse ja elukaare tagamise toel. Tegevustoetusest kaetakse piiri seiretehnika elukaare, ülalpidamise ja hooldusega seotud kulud, sh litsentside tasud, serveriruumide rent, sidekulud jne

2.3.8.2. Projekti abikõlblikkuse periood: 01.01.2023–31.12.2029

2.3.8.3. Projekti sihtrühm: PPA

2.3.9. TEGEVUSTOETUS: AUTOMATISEERITUD PIIRIÜLETUSE TOIMIVUSE TAGAMINE PIIRIPUNKTIDES (Sekkumise kood 026: Tegevustoetus – integreeritud piirihaldus)

2.3.9.1. Projekti eesmärk ja sisu: Automaatse piirikontrolli süsteemi kasutamise abil on Schengeni alale saabuvate ja alalt lahkuvate reisijate voog sujuv ja piiriületus kiirem. Projektist kaetakse piiripunktide Tallinn-1, Narva-1 ja Saatse ABC-värvate rentimise ja töös hoidmisega seotud kulud. *(muudetud siseministri 02.05.2024 kk nr 1-3/37)*

2.3.9.2. Projekti abikõlblikkuse periood: 01.01.2023–31.12.2029

2.3.9.3. Projekti sihtrühm: PPA

2.3.10. VÖMMORSKI PIIRILÕIGU PROJEKTEERIMINE JA EKSPERTIIS (Sekkumise kood 006: Piirivalve – muud meetmed)

- 2.3.10.1. Projekti eesmärk ja sisu: Projekti raames tellitakse Võmmorski piirilõigu projekteerimine ja ekspertiis. Projekti tulemused võetakse aluseks Võmmorski piirilõigu ehitustöödele, et ühendada piirilõigud 6 ja 7. Ehitustöid rahastatakse riigieelarvest.
- 2.3.10.2. Projekti abikõlblikkuse periood: 01.04.2024–31.12.2026
- 2.3.10.3. Projekti sihtrühm: PPA (*muudetud siseministri 02.05.2024 kk nr 1-3/37 ja... kk nr 1-3...*)

3. Riigiabi

Antav toetus ei ole riigiabi ega vähese tähtsusega abi.

4. Eelarve ja tulemused⁷

- 4.1. TAT eelarve on 29 340 897,01 eurot. Eelarve koosneb BMVI toetusest (75%) ja riiklikust kaasfinantseeringust (25%). Omafinantseeringut ei ole ette nähtud. Eelarve sisaldab käibemaksu.
- 4.2. Punktis 2 nimetatud tegevuste tulemusena toetab Eesti Euroopa piiri- ja rannikuvalvet välispiiridel tõhusa Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamisel.
- 4.3. Eelarve jagunemine ning tegevuste seireks ja hindamiseks kasutatavad näitajad on toodud allolevas tabelis. Kõikide näitajate algtase on 0. (*muudetud siseministri 02.05.2024 kk nr 1-3/37*)

⁷ Näitajad kõik kokku moodustavadki tulemused.

Projekt	Projekti eelarve (koos käibemaksuga), sh kaudsete kulude määr kogu projekti eelarvest	Näitaja kood ja nimetus	Näitaja mõõtühik	Sihttase 2024	Sihttase 2029	Selgitav teave
PIIRIKONTROLI-SEADMETE UUENDAMINE	3 000 699,95, sh kaudsed kulud 0,2%	BMVI O.1.1 Piiripunktide jaoks ostetud seadmete arv	arv	200	1000	Välispiirile ja piiripunktidesse soetatud (ostetud ja renditud) seadmed, sh e-väravad. Siin ei raporteerita maa-, mere- ja õhutranspordi vahendeid. Toetuse saaja peab aruandele lisama dokumendi, milles on toodud raporteeritud seadmete inventarinumbrid.
DROONIDE SOETAMINE	191 597,04, sh kaudsed kulud 3%	BMVI O.1.5 Ostetud õhusõidukite arv	arv	26	26	Õhusõiduk on mis tahes mehitatud või mehitamata sõiduk piirikontrolli ja- valve ülesannete täitmiseks õhus kooskõlas Schengeni piirieskirja ja EUROSURiga. Sõiduk peab vastama olemasolevatele Frontexi standarditele. Toetuse saaja peab aruandele lisama dokumendi, kus on ära toodud raporteeritud õhusõidukite inventarinumbrid või muud unikaalsed koodid.
		BMVI O.1.5.1 Ostetud õhusõidukite arv, millest omakorda ostetud mehitamata õhusõidukite arv	arv	26	26	Mehitamata sõiduk piirikontrolli ja- valve ülesannete täitmiseks õhus kooskõlas Schengeni piirieskirja ja EUROSURiga. Sõiduk peab vastama

						olemasolevatele Frontexi standarditele.
		BMVI R.1.14 Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tehniliste seadmete reservis registreeritud seadmete arv.	arv	Ei kohaldu	26	Sõiduk tuleb 5 päeva jooksul pärast tarnet Frontexis arvele võtta.
		BMVI R.1.15 Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti käsutusse antud seadmete arv	arv	Ei kohaldu	26	Iga sõiduki saatmine Forntexi missioonile raporteeritakse inventari numbril alusel ühe korra kogu rakenduskava ellu viimise jooksul aruandes, mille periood jääb esimesele missioonile saatmise aega.
MAISMAAVARUST USE SOETAMINE JA PAIGALDAMINE PIIRILÕIKUDELE 4–6	7 199 201,08, sh kaudsed kulud 0,4%	O.1.1 Piiripunktide jaoks ostetud seadmete arv	arv	900	1000	Välispiirile ja piiripunktidesse soetatud (ostetud ja renditud) seadmed, sh e-väravad. Siin ei raporteerita maa-, mere- ja õhustranspordi vahendeid. Toetuse saaja peab aruandele lisama dokumendi, milles on toodud raporteeritud seadmete inventarinumbrid.
MAISMAAVARUST USE SOETAMINE JA PAIGALDAMINE PIIRILÕIKUDELE 1–3, 7 JA 8	8 668 961,70, sh kaudsed kulud 0,4%	O.1.1 Piiripunktide jaoks ostetud seadmete arv	arv	100	2000	Välispiirile ja piiripunktidesse soetatud (ostetud ja renditud) seadmed, sh e-väravad. Siin ei raporteerita maa-, mere- ja õhustranspordi vahendeid. Toetuse saaja peab aruandele lisama dokumendi, milles on toodud raporteeritud seadmete inventarinumbrid.

LUHAMAA JUHTIMISKESKUSE PROJEKTEERIMINE JA EKSPERTIIS	339 654,86 , sh kaudsed kulud 0,4%	BMVI O.1.4 Ehitatud/ajakohastatud piiripunktirajatiste arv	arv	0	1	Piiripunkti rajatisena loetakse taristut või seadmeid, mida muud näitajad ei hõlma. Taristu on nt hooned või parkimisalad. Seadmed on mis tahes materiaalne vara, millel on inventarinumber. Ajakohastamine tähendab jõudluse või muude atribuutide parandamist. Seadmete uuendamine esitatakse selle näitaja all. Kui projekt hõlmab mitme hoone ehitamist/täiendamist, raporteeritakse iga hoone eraldi. Varustuse ost ja rent raporteeritakse indikaatori "Piiriületuspunktidesse ostetud varustuse arv" all.
PIIRVALVE ja - KONTROLI MAISMAA- SÕIDUKID	999 900,00 sh kaudsed kulud 0%	BMVI O.1.7 Ostetud maismaatranspordivahendite arv	arv	0	13	Maismaatranspordi vahend on mis tahes mehitatud või mehita mata sõiduk piirikontrolli ja- valve ülesannete täitmiseks maismaal kooskõlas Schengeni piirieskirja ja EUROSURiga. Sõiduk peab vastama olemasolevatele Frontexi standarditele. Selle näitaja all raporteeritakse ka renditud sõidukid. Toetuse saaja peab aruandele lisama dokumendi, kus on ära toodud raporteeritud õhusõidukite inventarinumbrid või muud unikaalsed koodid.
		BMVI R.1.14 Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti	arv	Ei kohaldu	13	Sõiduk tuleb 5 päeva jooksul pärast tarnet Frontexis arvele võtta.

		tehniliste seadmete reservis registreeritud seadmete arv				
		BMVI R.1.15 Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti käsutusse antud seadmete arv.	arv	Ei kohaldu	13	Iga sõiduki saatmine Forntexi missioonile raporteeritakse inventari numbril alusel ühe korra kogu rakenduskava ellu viimise jooksul aruandes, mille periood jääb esimesele missioonile saatmise aega.

TEGEVUSTOETUS: SEIRETEHNIKUTE VÄRBAMINE JA KOOLITAMINE	1 123 670,27, kaudsed kulud on abikõlbmatud	BMVI O.1.8 Toetatud osalejate arv	arv	3	6	<p>Osaleja on integreeritud piirihalduse elluviimisse panustav isik füüsiline isik, kes saab projekti tegevustest otsest kasu, ilma et ta vastutaks tegevuste algatamise või elluviimise eest. Selle mõõdiku all ei loeta projektijuhte, raamatupidajaid jm administratiivülesandeid täitvaid isikuid.</p> <p>Osalejate toetus hõlmab, kuid ei piirdu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • töötasu saaja, • lähetusel käija, • koolitusel osaleja. <p>Toetus tähendab igasugust toetust osalejatele, mida muud näitajad ei hõlma.</p> <p>Tegevuse alguses kannab toetuse saaja osalejate andmed sündmuste infosüsteemi. Aruandega esitatakse isikustamata agregeeritud info. Iga osalejat loetakse üks kord projekti jooksul ka siis, kui sama osaleja osaleb mitmes projekti tegevuses.</p>
		BMVI O.1.8.1 Toetatud osalejate arv, millest omakorda koolitustegevuses osalejate arv	arv	3	6	<p>Toetuse saaja kannab koolituste alguses osalejate info sündmuste infosüsteemi. Aruandega esitatakse isikustamata agregeeritud info. Kui sama isik osaleb sama projekti raames mitmel koolitusel, raporteeritakse ta ühe isikuna.</p>

		BMVI R.1.19 Nende osalejate arv, kes teavad kolm kuud pärast koolitust, et nad kasutavad koolituse käigus omandatud oskusi ja pädevust.	arv	Ei kohaldu	6	<p>Toetuse saaja esitab mõõdiku 4 kuud pärast projekti lõppu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Toetuse saaja küsib kolm kuud pärast iga koolituse lõppu koolituse lõpetanutel tagasiside (kas on kasutanud saadud teadmisi ja oskusi?). Projekti lõpus arvutab iga osaleja tagasiside alusel osaleja üldtulemuse: <ul style="list-style-type: none"> a) kui üle 50% juhtudel on selle osaleja vastus jaatav, arvestatakse, et osaleja on kasutanud saadud oskusi; b) kui üldtulemus on 50 „jah“ /50 „ei“ (nt kaks positiivset ja kaks negatiivset vastust), läheb arvesse registreeritud viimane tulemus; c) kui üle 50% juhtudel on osaleja vastus eitav, osalejat selle mõõdiku all ei raporteerita.
TEGEVUSTOETUS: SEIRETEHNIKA ÜLALPIDAMINE JA HOOLDAMINE VÄLISPIIRIL	5 078 447,00, kaudsed kulud on abikõlbmatud	BMVI O.1.2 Hooldatud/parandatud taristuosade arv	arv	1	1	<p>Taristu on püsiv materiaalne vara, mis on:</p> <ul style="list-style-type: none"> liikumatu, tavalistes kasutustingimustes, sh mõistliku hoolduse korral, on selle kasutusega piiramatult, kasutamisel säilitab see oma esialgse kuju ja väärtuse. <p>Hooldus ja remont hõlmab nii taristu töökorras hoidmiseks tehtavaid töid (nt värvimine, torustiku remont) kui</p>

						ka palju raha nõudvat kapitaalremonti ja vara eluea pikendamist. Indikaatori all raporteeritakse ida- ja kagupiiri seiresüsteemi (antennid, kaamerad, radarid, mastid, toitekaablid jne) hooldus ja remont ning välispiiri kontrolljoone korrashoid ühe taristuosana.
TEGEVUSTOETUS: AUTOMATISEERITUD PIIRIÜLETUSE TOIMIVUSE TAGAMINE PIIRIPUNKTIDES	1 940 897,00, kaudsed kulud on abikõlbmatud	BMVI O.1.1 Piiripunktide jaoks ostetud seadmete arv	arv	18	18	Alamnäitaja BMVI O.1.1.1 raporteeritakse ka siin
		BMVI O1.1.1 Piiripunktide jaoks ostetud seadmete arv, millest omakorda ostetud automaatse piirikontrolli süsteemide/iseteenindussüsteemide/e-värvate arv.	arv	18	18	Automaatse piirikontrolli süsteemide/iseteenindussüsteemide/ e-värvate all raporteeritakse renditud ABC-värvad. Toetuse saaja peab aruandele lisama dokumendi, milles on toodud raporteeritud värvate inventari numbrid.
		BMVI R.1.17 Automaatse piirikontrolli süsteemide ja e-värvate kaudu toimunud piiriületuste arv	arv	Ei kohaldu	2 200 000	E-värvate kaudu piiriületajate arv esitatakse aruandlusperioodi kohta ja hõlmab kõiki välispiiril kasutusel olevate e-värvate statistikat.
VÕMMORSKI PIIRILÕIGU PROJEKTEERIMINE JA EKSPERTIIS	797 868,11, sh kaudsed kulud 0,4 %	BMVI O.1.4 Ehitatud/ajakohastatud piiripunktirajatiste arv		0	1	Piiripunkti rajatisena loetakse taristut või seadmeid, mida muud näitajad ei hõlma. Taristu on nt hooned või parkimisalad. Seadmed on mis tahes materiaalne vara, millel on inventarinumber. Ajakohastamine tähendab jõudluse või muude atribuutide parandamist.
KOKKU	29 340 897,01					

5. Korraldusasutus, rakendusasutus ja rakendusüksus

- 5.1. Korraldusasutuse, rakendusasutuse ja rakendusüksuse ülesandeid täidab Siseministeerium (edaspidi *SiM*). Ülesandeid ei delegerita.
- 5.2. SiM sisestab elluviija edastatud teabe alusel käesolevas TATis sätestatud projektide info struktuuritoetuste registrisse ja avab projekti.

6. Kulude abikõlblikkus

- 6.1. Abikõlblike kulude kindlaks määramisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*)⁸ §-dest 15–17 ja 21.
- 6.2. Tegevustoetusena elluviidavate projektide abikõlblike kulude kindlaks määramisel tuleb lisaks ühendmäärusele lähtuda BMVI määruse lisa VII lõikes a sätestatust.
- 6.3. Otsesed kulud
 - 6.3.1. Abikõlblikud otsesed kulud on tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, muu hulgas:
 - 6.3.2. personalikulu (sh projekti juhtimisega seotud tööjõukulu). Projekti juhtimisega seotud tööjõukulu võib moodustada kuni 10% projekti eelarvest;
 - 6.3.3. koolituskulu (sh ruumirent, koolitusmaterjalid, koolitajate töötasu, toitlustus);
 - 6.3.4. lähetuskulu (sh transport, majutus, reisikindlustus, päevaraha);
 - 6.3.5. avalikustamiskulu (sh vajalike märgistuste kulu, toitlustuskulu, ruumi ja seadmete rent avalikustamise ürituste korraldamiseks);
 - 6.3.6. välispiiri kontrolli ja -valve seadmete, varustuse ja süsteemide soetus-, paigaldamis- ning ülalpidamiskulu (sh rendikulu, tootetugi ja litsentsid).
 - 6.3.7. välispiiri kontrolli ja -valve taristu renoveerimis- ja hoolduskulu
- 6.4. BMVI toel arendatavate seadmete ostumenetluste algatamisel on kohustus järgida määruse (EL) 2019/1896 (edaspidi *Euroopa ranniku- ja piirivalve määrus*)⁹ artiklite 16 ja 64 kohaselt kehtestatud standardeid.
- 6.5. Elluviija peab tagama seadmete, varustuse, taristu ja süsteemide sihtotstarbelise kasutamise pärast üleandmise-vastuvõtmise akti allkirjastamist:
 - IKT-seadmed ja süsteemid vähemalt kolm aastat;
 - muud seadmed ja varustus vähemalt viis aastat;
 - suured sõidukid ja taristuinvesteeringud (nt hoonete ehitus ja suuremahuline renoveerimine, laeva, helikopteri ja lennuki ost) vähemalt 10 aastat.
- 6.5.1. Piirivalve ja -kontrolli teenuse katkematu tagamise eesmärgil soetatud varu seadmed ei pea olema kasutuses punktis 6.5. nimetatud ajal, kuid neid ei tohi samal ajal kasutada muul eesmärgil. (*muudetud siseministri 02.05.2024 kk nr 1-3/37*)
- 6.6. Soetatud varustust on lubatud kasutada aastas 30% ulatuses tollikontrolliks, mereoperatsioonidel ning Varjupaiga-, Rände ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi eesmärkide täitmiseks. Ristkasutust tuleb kirjeldada tegevusaruandes ja tõendada.

⁸ Ühendmäärus

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1896, 13. november 2019, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 – [ELT L 295, 14.11.2019, lk 1–131](#).

6.7. Elluviija registreerib suuremahulise piirihalduse operatiivvarustuse viie tööpäeva jooksul pärast vastuvõtmist Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tehniliste seadmete reservis, et teha see kättesaadavaks kooskõlas Euroopa piiri- ja rannikuvalve määruse artikli 64 lõikega 9.

6.8. Kaudsed kulud

6.8.1. TATi alusel jagatava toetuse puhul hüvitatakse kaudseid kulusid ainult ühtse määra alusel, mis on kuni 7% tegevuste abikõlblikest otsestest kuludest. Iga projekti täpne kaudsete kulude määr sätestatakse punktis 4.3;

6.8.2. Tegevustoetusena jagatava toetuse puhul on kaudsed kulud keelatud;

6.8.3. Kaudseid kulusid ei pea tõendama;

6.9. Mitteabikõlblikud on ühendmääruse § 17 sätestatud kulud.

7. **Toetuse maksmise tingimused ja kord**

7.1. Toetust makstakse vastavalt ühendmääruse §-des 24 ja 26 sätestatud tingimustele.

7.2. Toetust makstakse tegelike kulude alusel, kui abikõlblik kulu on tekkinud ja see on tasutud. Kaudseid kulusid hüvitatakse punkti 6.8.1 kohaselt.

7.3. Enne esimese makse saamist peab elluviija esitama SiMle:

7.3.1. väljavõtte oma raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas projekti kulusid ja nende tasumist eristatakse raamatupidamises muudest projekti elluviija kuludest;

7.3.2. asutuse riigihangete korra või selle asutuse riigihangete korra, kes elluviija nimel hankeid korraldab;

7.3.3. edasivolitatud õiguste korral esindusõigusliku isiku antud volituse koopia.

7.3.4. Punktides 7.3.1–7.3.3 nimetatud dokumente ei pea esitama, kui elluviija on varem SiM välisvahendite osakonnale nimetatud dokumendid esitanud ja neid ei ole enne projekti rakendamist muudetud. Elluviija esitab SiMile sellekohase kirjaliku kinnituse.

7.4. Elluviija esitab SiMile e-toetuste keskkonna kaudu maksetaotluse vähemalt kord poolaastas, kuid mitte tihedamini kui kord kvartalis projekti elluviimise algusajast arvates.

7.5. Makse aluseks olevate dokumentide menetlusaeg on kuni 80 kalendripäeva dokumentide saamisest arvates. Kui makse tõendamise aluseks olevates dokumentides on puudusi või kulude abikõlblikkuse üle otsustamiseks on vaja lisateavet, võib SiM pikendada nimetatud tähtaega puuduste kõrvaldamise või dokumentide või teabe esitamise aja võrra, teavitades sellest elluviijat. *(muudetud siseministri 02.05.2024 kk nr 1-3/37).*

7.6. SiMi õigused ja kohustused makse menetlemise peatamisel ja maksest keeldumisel on sätestatud ühendmääruse §-s 33. SiM võib toetuse maksmise aluseks olevate dokumentide tõendamise menetluse osaliselt või täielikult peatada või peatada edasiste maksete menetlemise, kui maksetaotluse esitamisele eelnevad toetuse kasutamise seotud kohustused on täitmata, sh aruanne esitamata ning SiMi poolt kinnitamata ja kui kulude kontrollimise valimisse kuuluvad tõendavad dokumendid on esitamata. *(muudetud siseministri 02.05.2024 kk nr 1-3/37).*

7.7. Lõppmakse saamiseks esitatavad dokumendid esitatakse koos projekti lõpparuandega. Lõppmakse tehakse pärast tingimuste ja kohustuste täitmist ning SiMi kontrollitud lõpparuande kinnitamist.

8. Elluviija õigused ja kohustused

- 8.1. Elluviijale kohalduvad kõik perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*)¹⁰ ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused.
- 8.2. Elluviija peab tagama, et lisaks TATis sätestatud kohustustele oleks täidetud ka ühendmääruse §-des 10 ja 11 toetuse saajale kehtestatud kohustused, sh ostumenetluse läbiviimise nõuete järgimine.
- 8.3. Ühendmääruse § 11 lõikes 13 toodud nõude täitmisel on lubatud erisused, kui ELi või riikliku õiguse kohaselt ei ole informatsiooni avaldamine lubatud julgeoleku, avaliku korra, kriminaaluurimiste või isikuandmete kaitsega seotud põhjustel kooskõlas määrusega (EL) 2016/679¹¹.
- 8.4. Ühtlasi on elluviija kohustatud:
 - 8.4.1. esitama SiMi 15 tööpäeva jooksul TATi kinnitamisest SiMi väljatöötatud vormidel:
 - 8.4.1.1. projekti kirjelduse
 - 8.4.1.2. projekti eelarve jagunemise alategevuste ja aastate kaupa. Elluviijal on õigus muuta tegevuskava ja eelarveridade vahelist jaotust üldjuhul kuni kaks korda aastas (taotlus esitada SiMi 15. jaanuariks ja/või 15. juuniks). Tegevuskava ja eelarve muutmist ei ole vaja taotleda järgmistel juhtudel:
 - eelarverida suureneb vähem kui 15% kinnitatud eelarvereale plaanitud summast;
 - eelarvereale planeeritud summa jaotus muutub aastate lõikes;
 - täpsustub detailne kirjeldus.
 - 8.4.2. rakendama projekti vastavalt kinnitatud tegevuste kirjeldusele ja eelarvele;
 - 8.4.3. esitama TATi kinnitamisest alates projekti maksete prognoosi iga aasta 15. jaanuariks ja 15. juuniks SiMi väljatöötatud vormil;
 - 8.4.4. teavitama SiMi, kui toetatava tegevusega samalaadsele tegevusele on taotletud toetust teistest meetmetest või muudest välisabi vahenditest;
 - 8.4.5. teavitama SiMi ürituse (sh koolituse, seminari, konverentsi, infopäeva, õppevisiidi) toimumisest e-toetuste keskkonna kaudu vähemalt 14 kalendripäeva enne ürituse toimumist;
 - 8.4.6. koguma ja töötlemas andmeid seirearuande jaoks, sh koolitatavate andmeid koolitustel osalenud isikute kohta kooskõlas isikuandmete kaitse seadusega ning tagama korrektsete osalejate andmete olemasolu e-toetuste keskkonnas hiljemalt maksetaotluse esitamise ajaks (*muudetud siseministri 02.05.2024 kk nr 1-3/37*)
 - 8.4.7. viivitamatult teavitama SiMi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis:
 - 8.4.7.1. asjaoludest, mis takistavad täitmast elluviija ülesandeid;
 - 8.4.7.2. TATi muutmise vajalikkusest;
 - 8.4.7.3. projekti elluviimisel esinevatest probleemidest, mis võivad mõjutada tulemuse saavutamist;
 - 8.4.8. säilitatama dokumente vastavalt ÜSS2021 2027 §-le 18 ja ELi ühissätete määruse artikli 82 lõikele 1 viis aastat toetuse saajale tehtud lõppmakse tegemise aasta 31. detsembrist arvates, välja arvatud juhul, kui riigibi reeglitest tuleneb teisiti;

¹⁰ [ÜSS2021_2027](#)

¹¹ Euroopa parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. a määrus (EL) 2016/679, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) - ELT L 119 4.5.2016, lk 1.

8.4.9. andma igakülgse sisulise panuse seiresse, kontrolli, auditisse või hindamisse;

8.4.10. *(kustutatud siseministri 02.05.2024 kk nr 1-3/37)*

9. Aruandlus

9.1. Elluviija esitab SiMile projekti tegevuste, tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise vahearuaande SiMi väljatöötatud vormil e-toetuste keskkonna kaudu üldjuhul iga aasta 15. jaanuariks ja 15. juuniks vastavalt 31. detsembri ja 31. mai seisuga projekti elluviimise algusajast arvates. Kui projekti alguse ja esimese vahearuaande esitamise tähtpäeva vahe on vähem kui neli kuud, esitatakse vahearuaanne järgmiseks tähtpäevaks.

9.2. Elluviija esitab SiMile projekti tegevuste, tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise lõpparuande e-toetuste keskkonna kaudu 45 kalendripäeva jooksul alates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast. Kui projekti tegevused lõppevad enne abikõlblikkuse perioodi lõppu, tuleb lõpparuanne esitada 45 kalendripäeva jooksul tegevuste lõppemisest arvates.

9.3. Juhul, kui vahearuaande ja lõpparuande esitamise tähtaja vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse ainult lõpparuanne.

9.4. Projekti vahe- ja lõpparuandes (edaspidi projekti aruanne) kajastatakse info vastavalt e-toetuste keskkonna aruande andmeväljades nõutule. Lõpparuandes kirjeldab projekti elluviija „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega seotud horisontaalsete põhimõtete edendamiseks ellu viidud tegevusi ja tegevuste tulemusi. *(muudetud siseministri 02.05.2024 kk nr 1-3/37)*

9.5. Kui keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab projekti aruande tähtaegset esitamist, loetakse projekti aruande esitamise tähtajaks järgmine tööpäev peale vea kõrvaldamist.

9.6. SiM kontrollib üldjuhul 15 tööpäeva jooksul projekti aruande laekumisest, kas aruanne on nõuetekohaselt täidetud ja annab ülevaate tehtud tegevustest.

9.7. Kui projekti aruandes puudusi ei esine, kinnitab SiM projekti aruande.

9.8. Projekti aruandes puuduste esinemise korral annab SiM elluviijale vähemalt kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning SiM kinnitab projekti aruande kümne tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist.

9.9. Tegevuste puhul, mis sisaldavad koolitusi, mis toimuvad vähem kui kolm kuud enne projekti lõppu, esitab elluviija e-toetuste keskkonnas järelaruande.

9.10. SiMil on õigus küsida tegevuse elluviijalt lisainfot projekti tegevuse käigu ja tulemuste kohta.

10. TATi muutmine

10.1. SiMil on õigus muuta toetuse andmise tingimuste käskkirja enda või elluviija algatusel.

10.2. Kui ilmneb vajadus projekti tegevusi, tulemusi, eelarvet, näitajaid abikõlblikkuse perioodi muuta, esitab elluviija SiMile põhjendatud taotluse (edaspidi *TATi muutmise taotlus*).

- 10.3. SiM vaatab TATi muutmise taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul alates selle kättesaamisest ja annab hinnangu TATi muutmise taotluse kohta.
- 10.4. Puuduste esinemise korral annab SiM elluvijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. TATi muutmise taotluse menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.
- 10.5. Elluvijal on võimalik TATi muutmist taotleda üks kord kuue kuu jooksul. SiMi eelneval nõusolekul on TATi muutmist taotleda sagedamini.
- 10.6. SiM võib TATi muuta, kui selgub, et muudatuste tegemine on vajalik TATi edukaks elluviimiseks või elluvijal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata. SiM teavitab sellest elluvijat mõistliku aja jooksul.
- 10.7. SiMil on õigus toetust suurendada ja vähendada. Toetuse summat võib suurendada ühendmääruse § 13 lõikes 1 toodud tingimuste kohaselt.
- 10.8. TATi muutmise eelnõu kooskõlastatakse vastavalt ühendmääruse §-le 48.
- 10.9. Pärast punktis 10.8 nimetatud muudatuste kooskõlastust korraldab SiM TATi muutmise Struktuuritoetuste registris.

11. Finantskorrektsiooni tegemise alused ja kord

- 11.1. Finantskorrektsioone teeb SiM vastavalt ühendmääruse §-dele 34–37.
- 11.2. Kui abikõlbmatud kulud jäävad elluvijal enda tasuda vastavalt ühendmääruse § 37 lõikele 4, väheneb projekti eelarve finantskorrektsiooni võrra.

12. Vaiete lahendamine

SiM otsuse või toiminguga vaide/vaidluse menetleja on SiM, määrates vaide/vaidluse lahendajaks teenistuja, kes ei ole vaidlusaluses küsimuses otsuseid või toiminguid teinud või nende tegemist nõustanud. Vaide esitamisele ja menetlemisele kohalduvad ÜSS2021_2027 § 60 nimetatud erisused haldusmenetluse seaduses sätestatud vaide esitamise regulatsioonile. Vaidlused riigiasutuste, sh valitsusasutuste vahel lahendatakse Vabariigi Valitsuse seaduses sätestatud korras.

13. Rakendussätted

Käskkiri jõustub tagasiulatuvalt alates 01.01.2023

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Läänemets
siseminister

Lisad:

1. Seletuskiri
2. Põhiõiguste hartaga ja puuetega inimeste õiguste konventsiooniga arvestamise kontroll-leht